Et sammenhængende og trygt stisystem i Vojens

Foto: Ditte O' Neill

Idégrundlag

Et sammenhængende og trygt stisystem i Vojens

Et projekt under Forum Vojens' Infrastruktur-arbejdsgruppe

Vision Vojens-rapporten udpeger infrastrukturen som et af de mest centrale områder for at udvikle grundlaget for Vojens som pendler- og familievenlig bosætningsby. Dette projekt har fokus på infrastrukturen for bløde trafikanter i Vojens og giver forslag til at højne stisystemets samlede kvaliteter gennem konkrete, prioriterede indsatser. Delprojekterne kan gennemføres hver for sig og vil hver især bidrage til et kvalitetsløft for infrastrukturen i og ved Vojens.

Et sammenhængende stisystem

Vojens har et udbygget og forgrenet stisystem i store dele af byen. Målet med forslagene i dette papir om stisystemet, er at øge trafiksikkerheden, at de enkelte bydele er indbyrdes forbundne, og at byen er tilgængelig for cyklister, der kommer til Vojens udefra.

Byens jernbane og omfartsveje afskærer og vanskeliggør de interne forbindelser mellem boligområder, skole og fritidsaktiviteter samt handel, men enkelte investeringer kan sikre markant bedre forhold for cyklister og gående. Ved at gøre stierne mere tilgængelige og sammenhængende er der bedre mulighed for at fremme befolkningens motionsvaner og sundhed samt at nedsætte CO_2-bidraget.

Cykelmotionister, der ad stier cykler i øst/vestlig - eller nord/sydlig retning gennem Vojens samt cykelturister på Hærvejen møder forhindringer i stisystemet, idet der er ulogiske og besværlige omveje for at passere byen. Ved at skabe sammenhæng mellem interne cykelstier i Vojens og cykelstier i øst-vest-retning er der potentiale for at skabe en sammenhængende cykelrute på tværs af Jylland. Udvalgte indsatser kan forbedre tilkørselsforholdene for cyklister udefra samtidigt med, at de interne forhold forbedres.

Vi ønsker at prioritere cyklisternes behov højere, således at man undgår hindringer ved kantsten, bump, skarpe 90 graders sving, omveje og stop for at gøre cyklisme mere attraktiv og sikker som en grøn transportmulighed. Der er brug for en revurdering af prioriteringen af cyklisternes status i trafiksystemet, og at der foretages omlægninger, som øger fremkommeligheden på cykel.

Et trygt stisystem

Vojens har i kraft af stisystemet ry for at være en tryg og sikker by for skolebørn, men centrale strækninger opleves som mindre sikre, især for de mindste skolebørn. Ikke mindst den smalle cykelsti langs den tungt trafikerede hovedgade, hvor man passerer to rundkørsler, en tunnel og flere vejkryds, opleves som utryg. Belægningen på stisystemerne er hullet og slidt flere steder og kan med fordel udbedres.

Haderslev Reformen har ændret børns bevægelsesmønstre i byen markant, idet de to tidligere folkeskoler 0-9. kl. blev sammenlagt og aldersopdelt, så indskoling og mellemtrin 0-6 kl. foregår på den vestlige matrikel, Bregnbjergskolen og Ungeuniverset i Vojens 7-9 kl. er på den østlige matrikel. Hvor hovedparten af skolebørn på begge matrikler tidligere gik eller cyklede til skole, er der nu i højere grad brug for skolebus også lokalt i Vojens.

Det har været nødvendigt at etablere et trafiksikkert af- og pålæsningsområde ved Bregnbjergskolen for de skolebørn, der kommer til skolen med bus eller bil, fordi den private bilisme i skoleområdet er øget markant. De store områder med cykelstativer blev tidligere fyldt med cykler hver dag, men står nu halvtomme i skoletiden. Siden Haderslev Reformen er der ikke sket tilpasninger i det lokale stisystem, som matcher børnenes nye bevægelsesmønstre mellem hjem, skole og fritidstilbud.

Ved at etablere få, nye forbindelser og omlægninger kan der skabes en mere sammenhængende og tryg infrastruktur for cyklister og gående i Vojens. I dette projekt gennemgås udvalgte, konkrete problemer, forslag til løsninger heraf samt en prioritering af indsatserne.

Kommende udviklingsprojekter for et sammenhængende og trygt stisystem

De følgende nævnte temaer er ikke behandlet i nærværende idegrundlag.
Skiltning ved cykel-og vandrestierne, der øger tilgængeligheden for udefrakommende.
Facilitering af tilgangen ad naturstier mellem Vojens Øst og Pamhule Skov og Hindemade ved Haderslev

Fra cykelstilabyrint til cykelsti-sprint

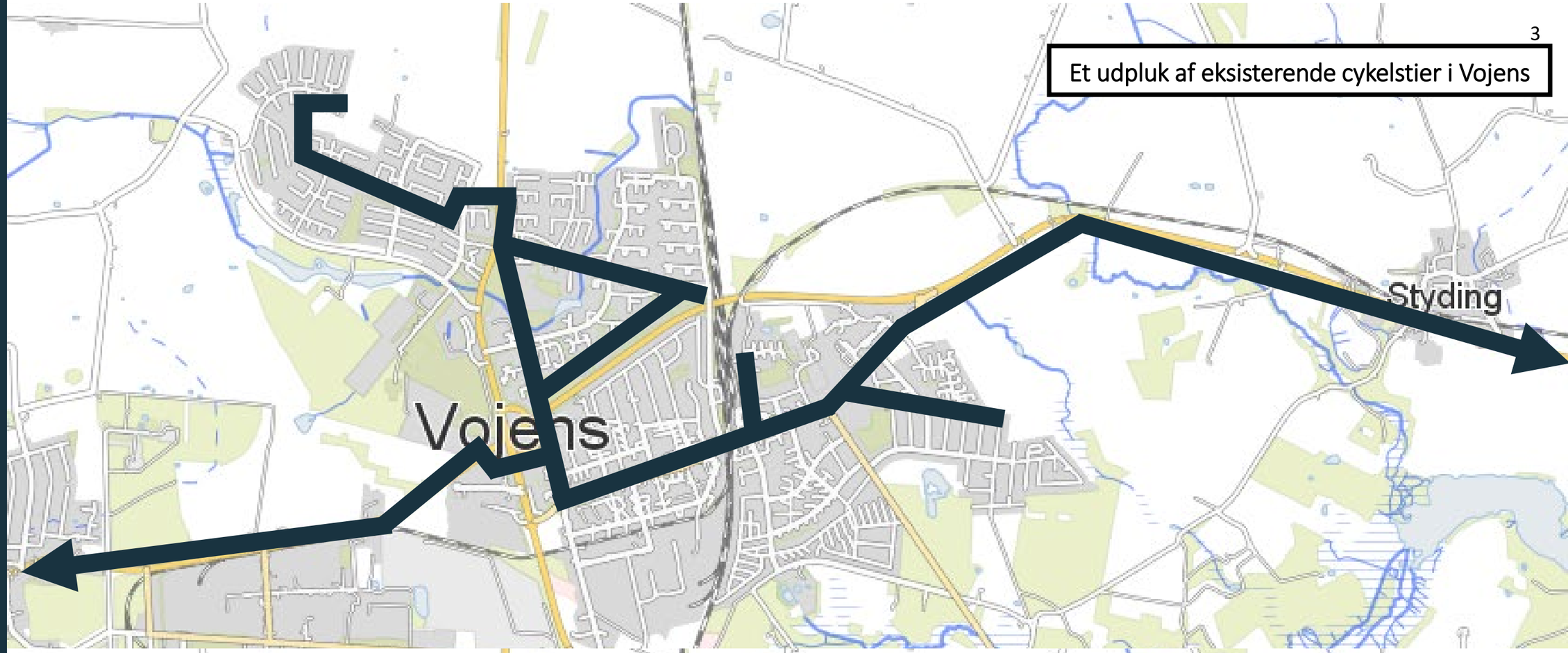

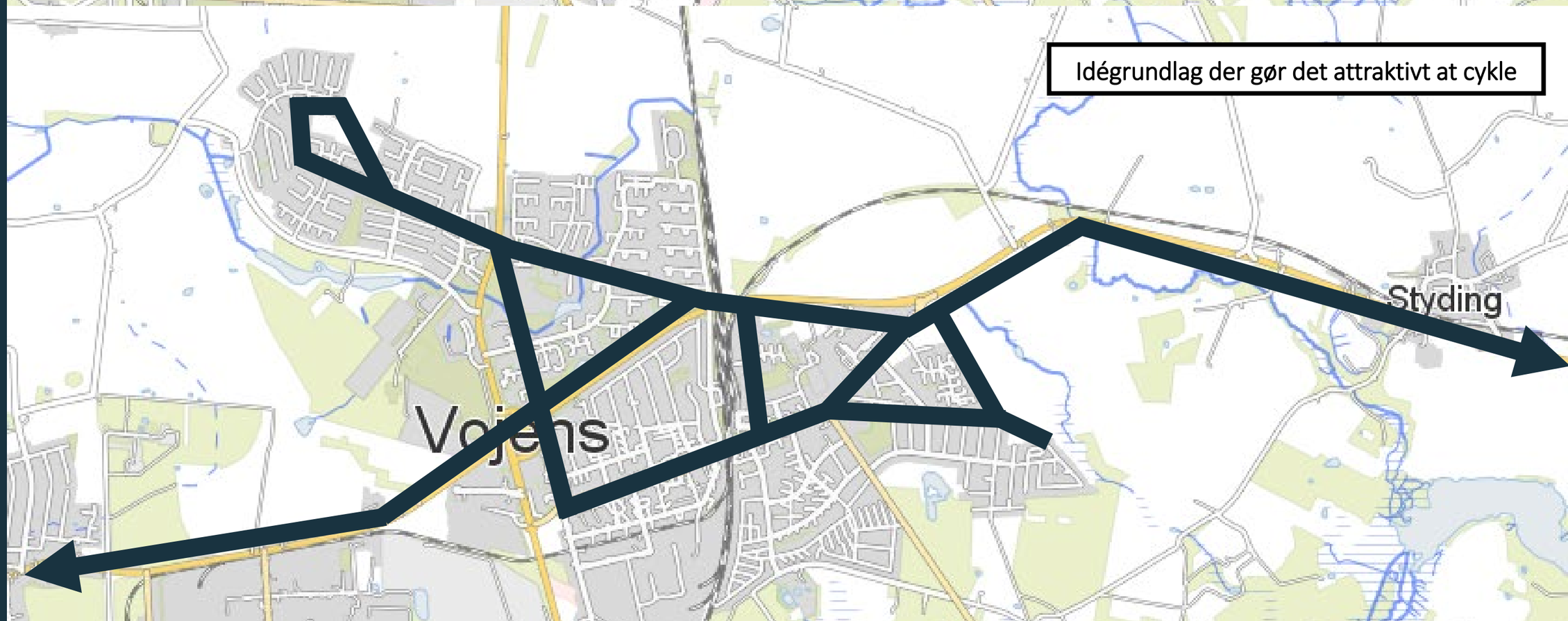

Projektmatrix i fire kategorier

Matrixen til højre giver et overblik over krav til delprojekternes gennemførsel samt en vurdering af effekterne herved.

På den ene akse viser matrixen den forventede indsats til delprojekterne ift. om det er projekter, der kræver en høj eller lav ressourcemæssig indsats. På den anden akse viser matrixen en vurdering af det forventede udbytte som højt eller lavt ved at gennemføre delprojektet.

De detaljerede analyser, der ligger bag matrixen fremgår af nedenstående liste over delprojekter. Nummereringen refererer til de enkelte delprojektbeskrivelser og er ikke et udtryk for prioritering.

1	**Forbindelse mellem Dyssebakken og Fuglehaven (298 m)**
2	**Forlængelse af Hærvejscykelsti til Overgårdsvej (358 m)**
3	**Grussti fra cykelsti ved Overgårdsvej til vandrestier ved Fritidscentret (181 m)**
4	**Grussti mellem Fritidscentret og Gerlof Juhlers Vej, Skrydstrup (238 m)**
5	**Underføring eller bro ved Billundvej mellem Billund I og II (30 m)**
6	**Forbindelse mellem ny cykelsti til Over Jerstal og Vestergade (874 m)**
7	**Gennemgående cykelsti fra Vojens Vest til Vojens Øst – etape 1 (270 m)**
8	**Gennemgående cykelsti fra Vojens Vest til Vojens Øst – etape 2 (430 m)**
9	**Gennemgående cykelsti fra Vojens Vest til Vojens Øst – etape 3 - Jegerup Kirkesti til centrum (213 m)**
10	**Udretning af underføring ved banegården (43 m)**
11	**Underføring ved jernbanen og forbindelse mellem Danmarksgade og Hybenvej (211 m)**
12	**Forbindelse mellem cykelsti ved Østerled og Ungeuniverset ved Jernhytvej (130 m)**
13	**Forbindelse mellem cykelsti ved Østergade, Mågevej og Kragedalsvej (870 m)**

Quick wins Kan gennemføres straks og har høj nytteværdi	**Handleplan** Vigtige delprojekter der kan løses med grundig planlægning, eksterne samarbejdspartnere og fondssøgning
Handleplan Delprojekter der kan løses med grundig planlægning, eksterne samarbejdspartnere og fondssøgning	**Drop det** Indsatsen er ikke umagen værd.

	Forventet indsats / kompleksitet i løsning		
Forventet udbytte		**Lav**	**Høj**
	Høj	**1, 3, 6, 9**	**4, 5, 7, 8, 10, 11, 12,13**
	Lav	**2**	Vi har udeladt delprojekter af denne karakter i idégrundlaget

Oversigtskort

Dette kort giver et overblik over de delprojekter der er beskrevet nærmere i det efterfølgende materiale.

Farverne indikerer, hvordan de enkelte delprojekter er vurderet i prioriteringsmatricen.

Quick wins Kan gennemføres straks og har høj nytteværdi	**Handleplan** Vigtige delprojekter der kan løses med grundig planlægning, eksterne samarbejdspartnere og fondssøgning
Handleplan Delprojekter der kan løses med grundig planlægning, eksterne samarbejdspartnere og fondssøgning	**Drop det** Indsatsen er ikke umagen værd.

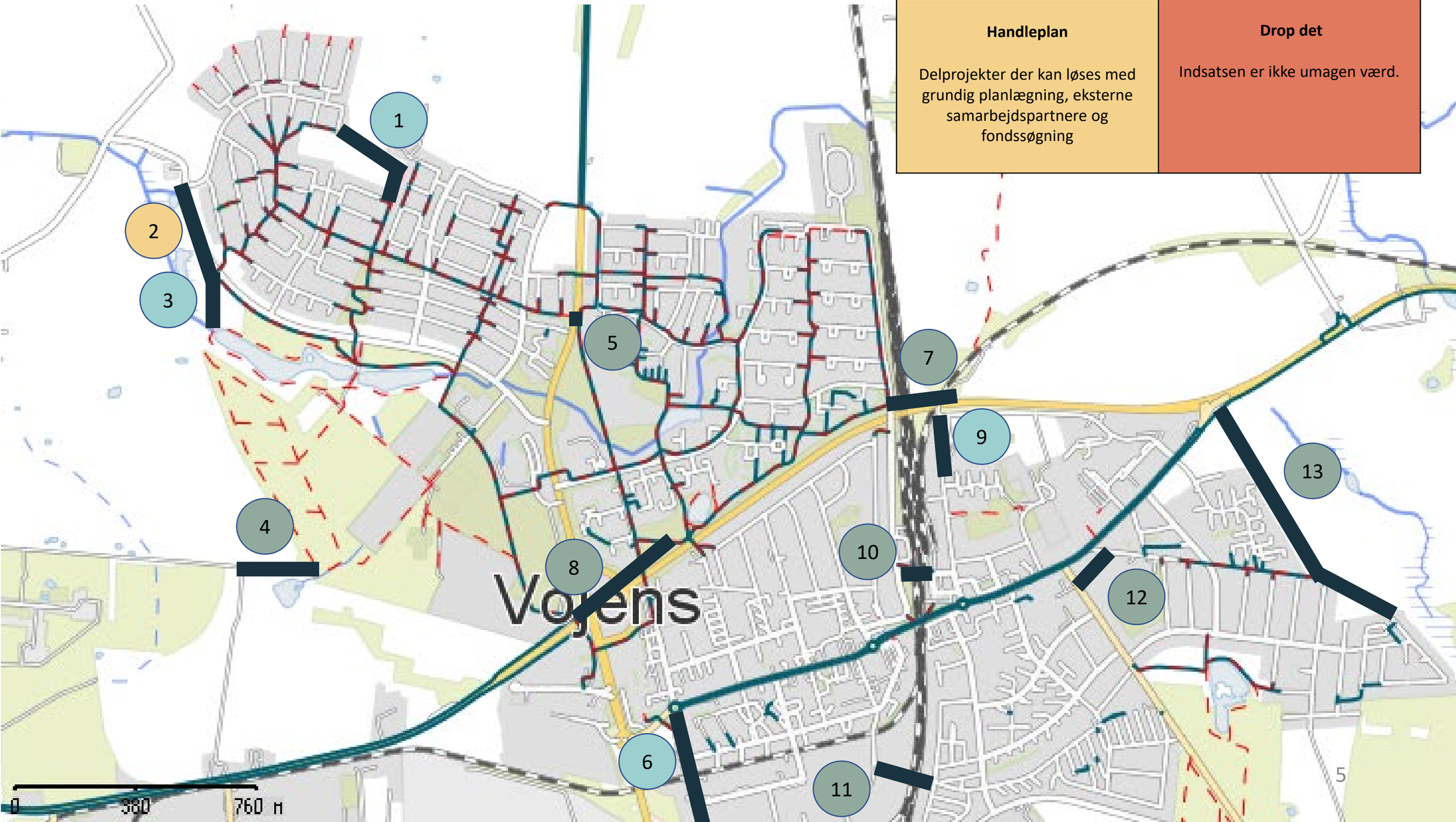

1. Forbindelse mellem Dyssebakken og Fuglehaven

Et projekt, der giver sammenhæng mellem Dyssebakken og Fuglehaven ved at forbinde to eksisterende blinde stier mellem to boligområder. Stiprojektet afkorter cykelafstanden betydeligt (800-900m) mellem skole, fritidstilbud, butikker og det nyeste boligområde med familieboliger.

Der er fra kommunal side gjort forberedelser til at færdiggøre stiforbindelsen i og med, at der er etableret stibelysning parallelt med Spætmejsevej på dele af strækningen, og der mangler alene stabilgrus og asfalt på 1/3 = 94 meter af ruten og at stibelysning og asfalt er delvist etableret med de første 25 meter fra den seneste, nye udstykning af boliggrunde på Dyssebakken.

Der mangler 204 meter over marken med stabilgrus, asfalt og lys.

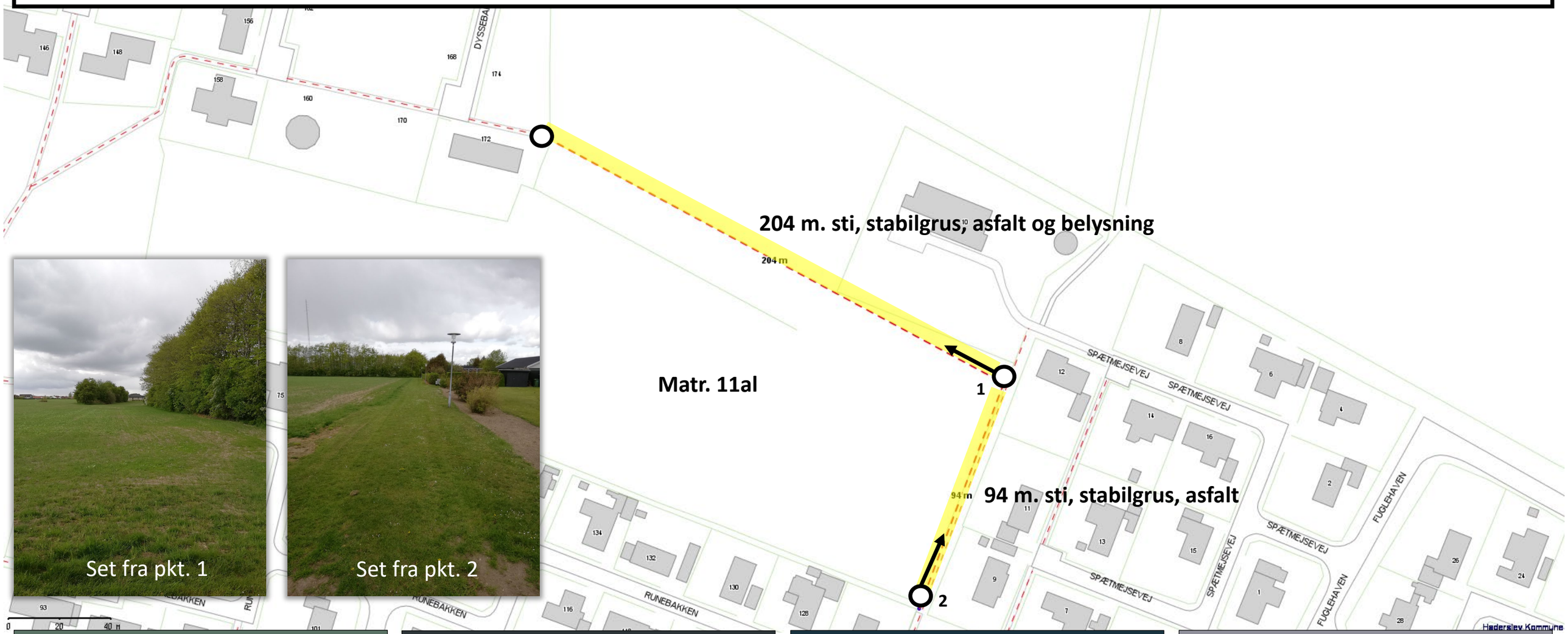

Budgetoverslag
kr. 400.000

Gennemførelsestid
3. måneder

Ejerforhold/samarbejdspartner
Haderslev Kommune/Forum Vojens

Finansiering
Haderslev Kommune &
Forum Vojens

2. Forlængelse af Hærvejscykelsti til Overgårdsvej

Et stiprojekt, der fastholder hærvejsturister på ruten og i naturskønne omgivelser i stedet for at lede dem ad en omvej via et boligkvarter. Der mangler en direkte forbindelse mellem cykelstien og videre ad lokale veje på Hærvejsruten for at ruten opleves som overskuelig og fremkommelig for udefrakommende turister.

Der har i flere år været mange turister på ruten, der fører forbi et rekreativt og naturskønt område med Billundsøerne, fredskov og udsigt til mange vikingehøje. Der er mulighed for at overnatte i shelter med offentligt toilet, at spille 18 hullers disc golf, løbe orienteringsløb med stationære poster, gå på hjertesti og at bruge udendørs træningsfaciliteter.

Hærvejsruten er af Haderslev Kommune udpeget som et indsatsområde for regional turistudvikling. Aktuelt er ruten ulogisk og besværlig for cyklister og den bruges kun af få lokale.

Stien kan etableres uden belysning, da den primært benyttes i sommerhalvåret og i dagtimerne over til en landevej der heller ikke har vejbelysning.

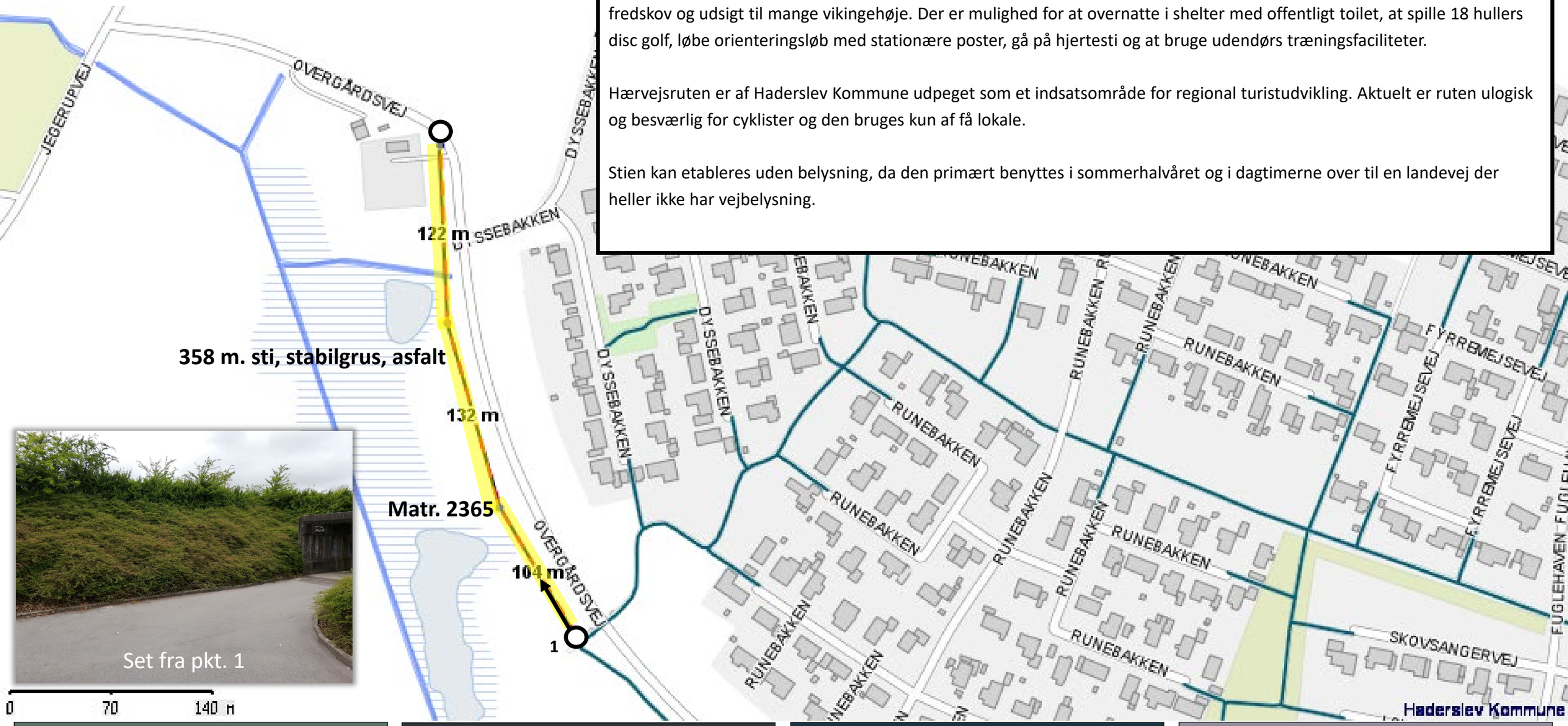

Budgetoverslag	Gennemførelsestid	Ejerforhold/samarbejdspartner	Finansiering
kr. 400.000	3. måneder	Haderslev Kommune	Haderslev Kommune & Forum Vojens

3. Grussti fra cykelsti ved Overgårdsvej til vandrestier

Et stiprojekt, hvor en trampesti, der benyttes meget – med fordel kan opgraderes til en grussti, der forbindes med eksisterende stier.

Dette højner værdien for beboere i området, fordi det giver en bedre sammenhæng for cyklister og gående mellem boligområderne Dyssebakken, Runebakken og til de rekreative områder ved Billundsøerne. Samtidigt giver det hærvejsturister mulighed for at cykle længere midt i naturen.

Budgetoverslag	Gennemførelsestid	Ejerforhold/samarbejdspartner	Finansiering
kr. 100.000	3. måneder	Haderslev Kommune/Forum Vojens	Haderslev Kommune & Forum Vojens

4. Grussti ved Fritidscentret og Gerlof Juhlers Vej mod Skrydstrup

Et projekt med udgangspunkt i en trampesti i hegnet, der benyttes af lokale fra Vojens og Skrydstrup, og som med fordel kan opgraderes til en grussti.

Stien forbinder hjertestien, fritidscentret og Billundsøerne med det åbne land, hvor der er flere muligheder for at gå og cykle.

Grusstien kan etableres som en smal sti på den ene eller anden side langs hegnet på samme måde som kirkestien mellem Vojens og Jegerup.

Budgetoverslag	Gennemførelsestid	Ejerforhold/samarbejdspartner	Finansiering
kr. 50.000	3. måneder	Privat lodsejer/Haderslev Kommune og Forum Vojens	Forum Vojens

5. Underføring eller bro ved Billundvej mellem Billund I og II

Dette projekt forbinder cykelstien vest for Billundvej med cykelstien øst for Billundvej ved Vojens Fjernvarme.

Af historiske årsager er cykeltunnellen under Billundvej ikke placeret i direkte forlængelse med cykelstien, der som en blindtarm ender blindt på vestsiden af vejen. Det betyder, at man skal køre en omvej via Topmejsevej for at komme over på cykelstien, som man kan se på den anden side af den nord-sydvendte omfartsvej.

En mere direkte forbindelse mellem boligkvarteret, Billund 3 på den vestlige side af omfartsvejen og bycentrum på den østlige side af vejen ved at udrette cykelstien vil fremme den interne cyklisme i byen.

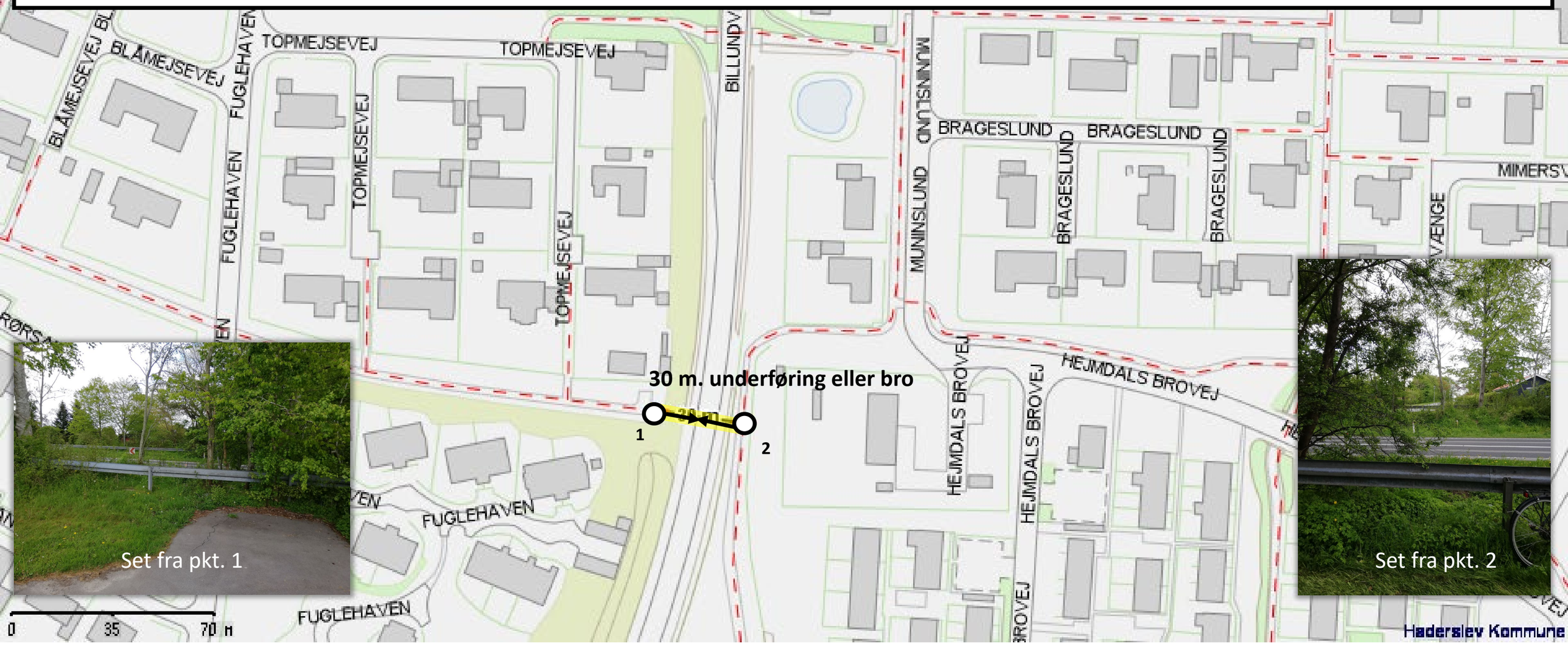

Budgetoverslag	Gennemførelsestid	Ejerforhold/samarbejdspartner	Finansiering
kr. 2.000.000	12. måneder	Haderslev Kommune/ Vejdirektoratet	Haderslev Kommune & Fondssøgning

6. Forbindelse mellem cykelsti til Over Jerstal og Vestergade

Et projekt, der afslutter den nyetablerede dobbeltrettede cykelsti til Over Jerstal ved at omdanne den eksisterende vej ind i byen til en 2 minus 1-vej med stiplede linjer i begge sider af vejen, som giver et spor i begge sider til cyklister og en stribe i midten til bilister.

Cykelstien mellem Over Jerstal og Vojens blev indviet i 2019 og er forbindelse mellem lokalby og centerby. Cykelstien giver adgang til turistmål som Skrydstrup pigens grav og et bronzealderhus, der med fordel kan udvikles som stedbundne potentialer i forbindelse med turistaktørernes Hærvejsprojekt.

Cykelstien er imidlertid ikke forbundet med de sikre cykelstier i Vojens. For at skabe en sammenhængende helhed i infrastrukturen for bløde trafikanter kan cykelstien via 2 minus 1 stien blive forbundet med stier, der fører til den resterende del af byen og også via en underføring under Billundvej til Tingvejen og Industripark Vest med erhverv og flyvestation.

Metalparken har flyttet sin indkørsel til det yderste del af vejen, hvilket har aflastet den tunge trafik på strækningen. Til gengæld er vejen lang og lige, så hastigheden blandt bilister kan være høj på strækningen.

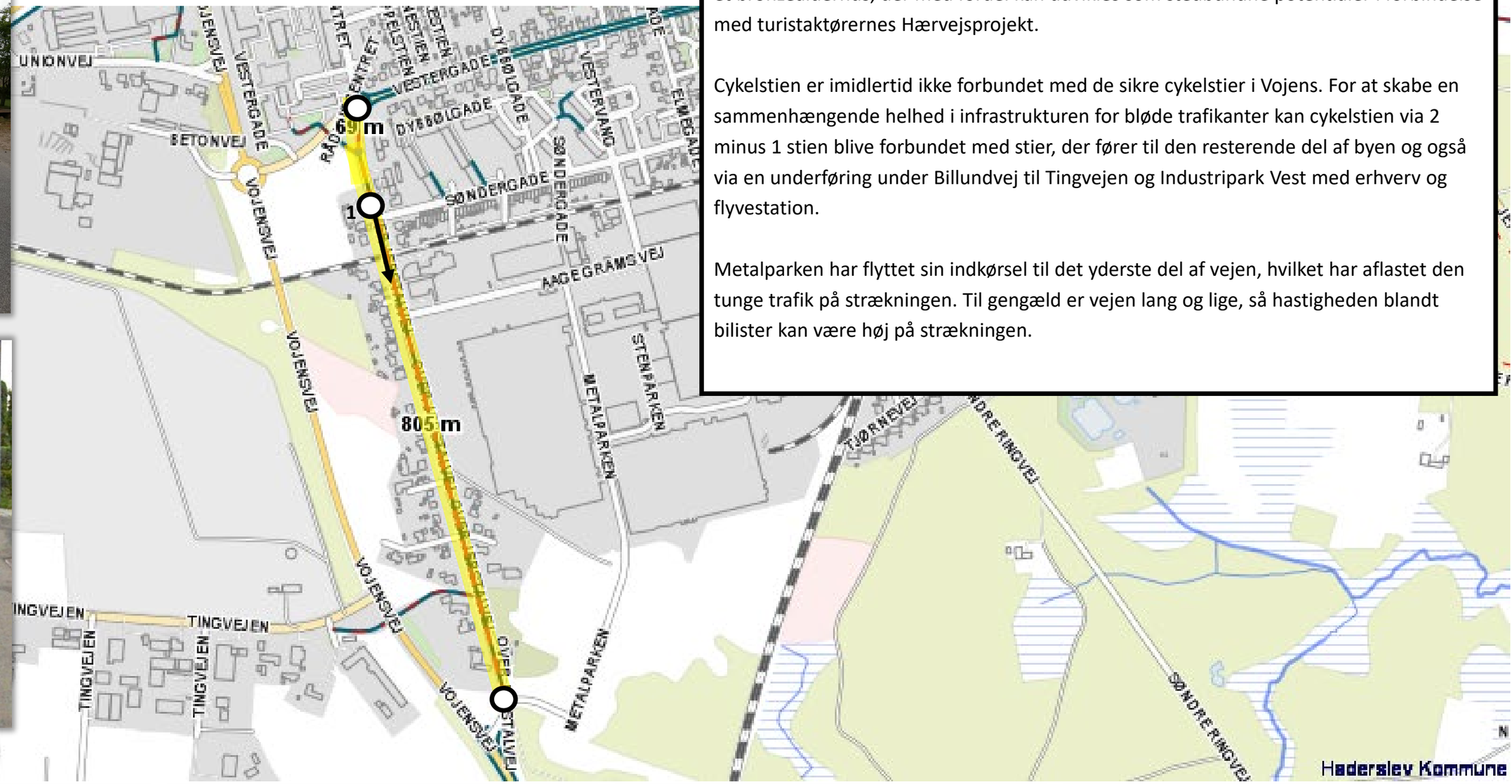

Budgetoverslag	Gennemførelsestid	Ejerforhold/samarbejdspartner	Finansiering
kr. 200.000	3-6. måneder	Haderslev Kommune/Politiet	Haderslev Kommune

7. Gennemgående cykelsti fra Vojens Vest til Vojens Øst – etape 1

Et projekt, der forbinder den østlige og vestlige del af byen med hinanden.

Projektet skaber værdi for børnefamilier og andre, der benytter indendørs fritidstilbud i idrætshal, svømmehal og skøjtehal samt pendlere, der får en direkte adgang til offentlig transport. Projektet er en brik i at udvikle en supercykelsti, hvor man fra Vojens til Haderslev får en cykelrute uden for mange omveje, skarpe sving og bump, der gør det mere attraktivt at pendle på cykel til Haderslev.

Det store boligområde vest for jernbanen får en direkte og nem stiforbindelse til halområdet med indendørs fritidsaktiviteter samt jernbane, busstation og Ungeuniverset i Vojens (folkeskole 7.-9. klasse). Stien giver en trafiksikker adgang, så der er et trygt alternativ frem for, at forældre kører selv store børn til og fra fritidsaktiviteter.

Stiforbindelsen skaber forbindelse mellem boligområdet i øst til Bregnbjergskolen (folkeskole 0.-6 klasse). i den vestlige ende af byen, så skolebørnene ikke skal cykle ad den trafikerede hovedgade gennem byen via Østergade og Vestergade. De skal dog fortsat krydse Østergade for at få adgang til den sikre cykelrute.

Cykelstien forbinder de interne cykelstier i Vojens med den dobbeltrettede cykelsti ud af byen mellem Haderslev og Vojens.
Stiforbindelsen giver på sigt mulighed for at forbedre muligheder for cykelturisme ved at bygge flere vejstrækninger på det, der har potentiale til at blive en sammenhængende cykelrute fra domkirkebyen i Ribe til domkirkebyen i Haderslev, eller endnu videre fra Vadehavet vest for Ribe til Lillebælt øst for Haderslev.
På jernbanens østside kan der etableres en op- og nedkørsel til en kort strækning hvor der anlægges en skærmet dobbeltrettet cykelsti mod trafikken langs hovedvejen på samme måde, som det er sket på den nyligt indviede cykelsti mellem Vojens og Over Jerstal.
Fra cykelstien på jernbanens vestside kan cykelstien tilslutte sig den eksisterende cykelsti.

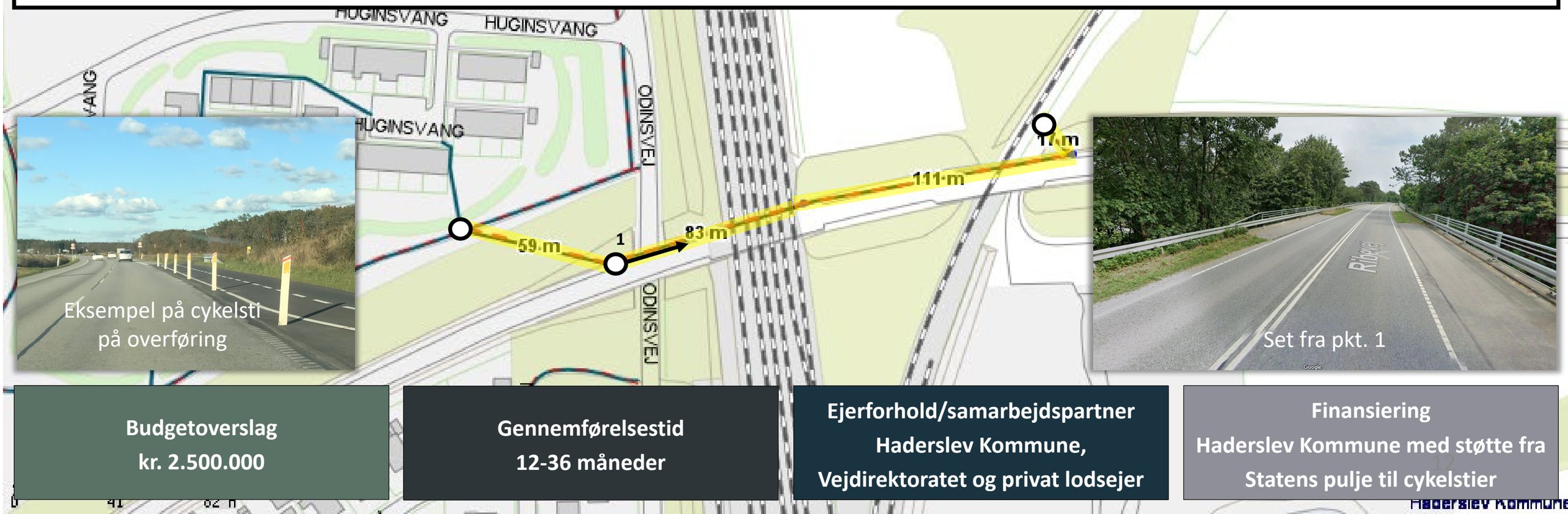

Budgetoverslag
kr. 2.500.000

Gennemførelsestid
12-36 måneder

Ejerforhold/samarbejdspartner
Haderslev Kommune,
Vejdirektoratet og privat lodsejer

Finansiering
Haderslev Kommune med støtte fra
Statens pulje til cykelstier

8. Gennemgående cykelsti fra Vojens Vest til Vojens Øst – etape 2

Et projekt, der forbinder Skrydstrup med Vojens og videre til Haderslev ad sikre cykelruter. Projektet skaber værdi for borgere såvel i Vojens og Skrydstrup samt cykelturister, der kommer udenbys fra.

Cykelstien fra Skrydstrup føres ved Billundvej op på en skærmet (autoværn), dobbeltrettet cykelsti langs Ribevej, og videre ad en tunnel under tilkørselsrampen mod Ribe.

Cykelstien kobles på stisystemet ved Billund 1, der fører til jernbane, busstation samt fritidstilbud eller videre til den dobbeltrettede cykelsti mellem Vojens og Haderslev.

I forbindelse med projektet skal den eksisterende cykelsti rettes ud, så cyklen kan holdes i hastighed og der ikke hæmmes af flere skarpe sving.

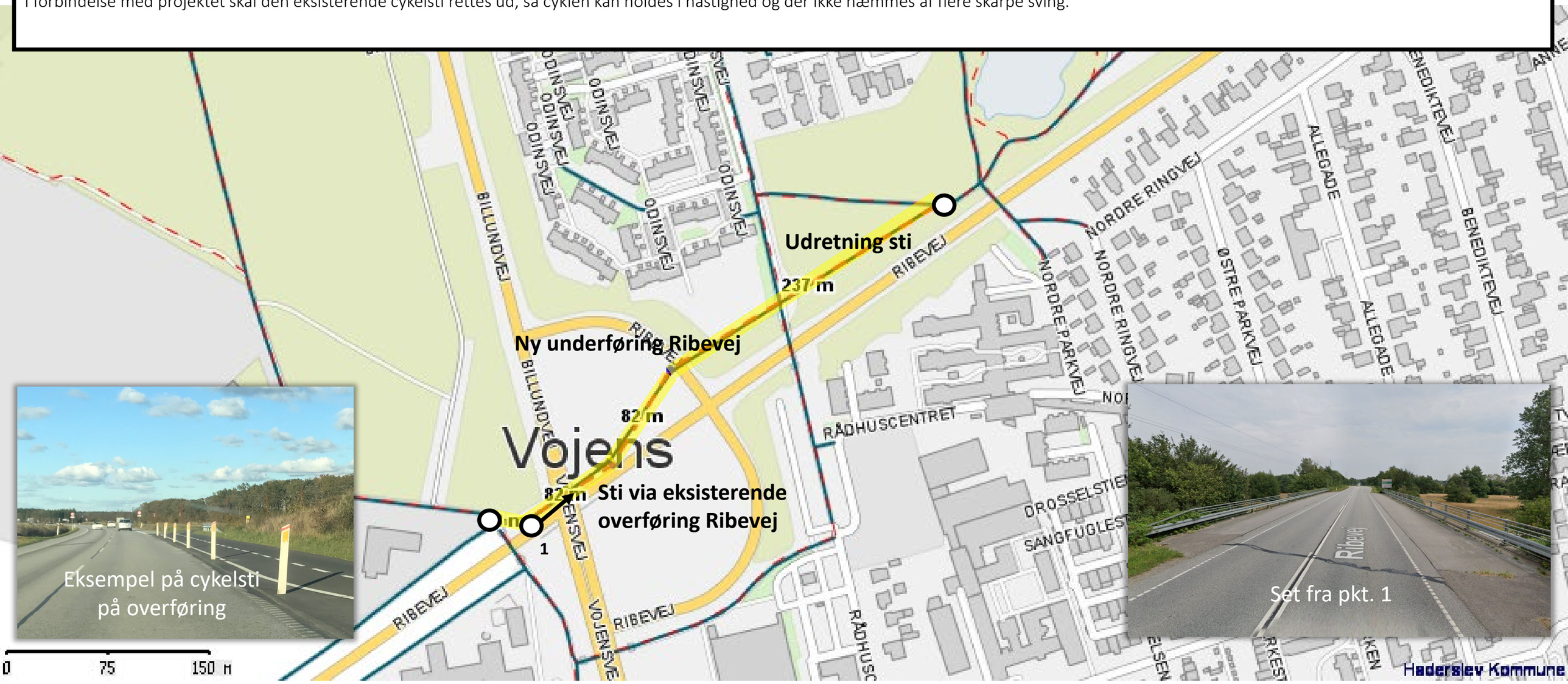

Budgetoverslag	Gennemførelsestid	Ejerforhold/samarbejdspartner	Finansiering
kr. 3.500.000	12-36. måneder	Haderslev Kommune og Vejdirektoratet	Haderslev Kommune med støtte fra Statens pulje til cykelstier

9. Gennemgående cykelsti fra Vojens Vest til Vojens Øst – etape 3

Et projekt, der skaber forbindelse internt i Vojens til offentlig transport med bus og tog samt mellem Jegerup og Vojens ved at koble sig på den eksisterende kirkesti, der er blevet reetableret for få år siden.

Projektet fuldender stiforbindelsen i øst-vest-retning i Vojens.

Budgetoverslag	Gennemførelsestid	Ejerforhold/samarbejdspartner	Finansiering
kr. 100.000	3. måneder	Haderslev Kommune, Forum Vojens og VAB	Haderslev Kommune & Forum Vojens

10. Udretning af underføring ved banegården

Et projekt der giver borgere i den vestlige ende af Vojens lettere adgang til tog, bus og skole.

Projektet er beskrevet i Plan for udvikling af Vojens Midtby og mere detaljeret i et materiale, som Tegnestuen Mejeriet har udarbejdet for Forum Vojens. Der vil være betydelige udgifter til projektering, og projektet kræver tæt samarbejde med Banedanmark og DSB. Interessen er bekræftet af Trafikministeriet.

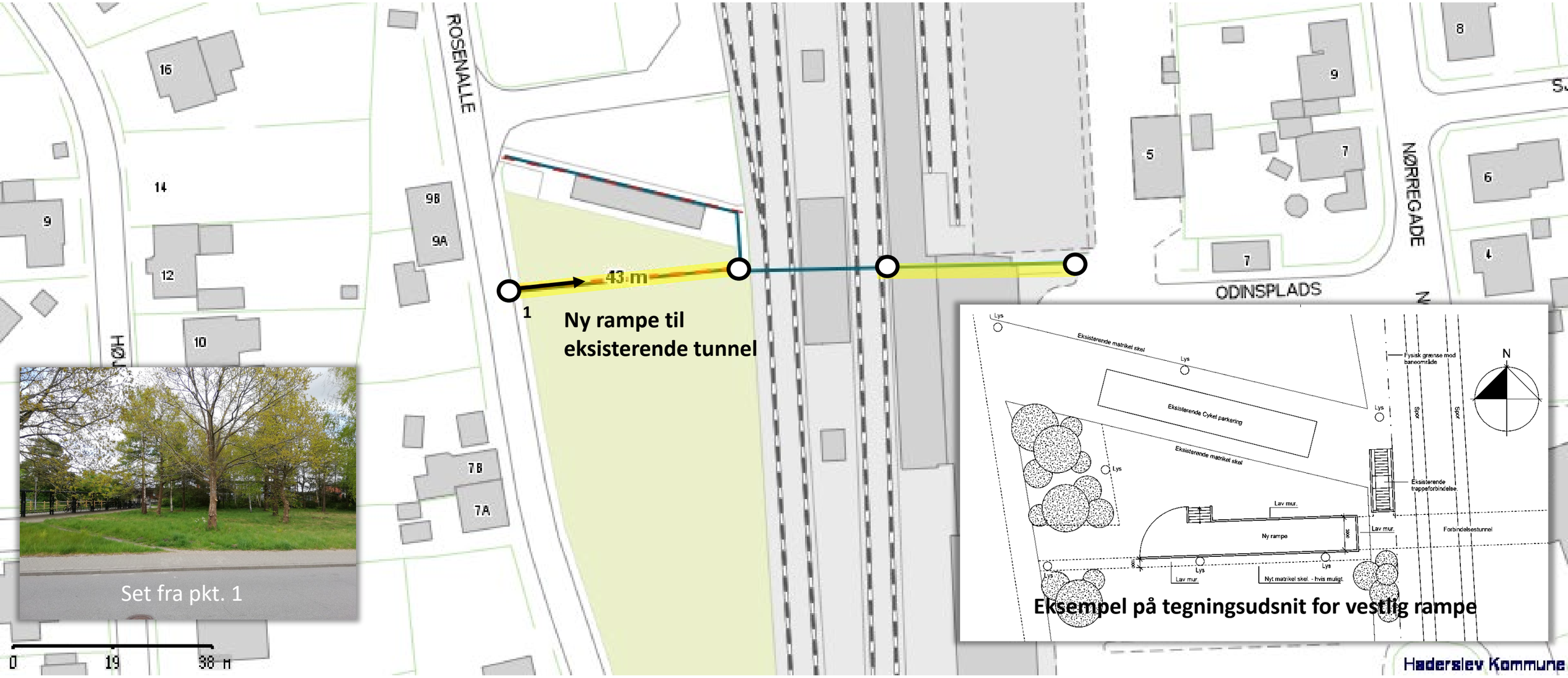

Budgetoverslag	Gennemførelsestid	Ejerforhold/samarbejdspartner	Finansiering
kr. 5.000.000	12-36. måneder	Haderslev Kommune, DSB, Banedanmark og Forum Vojens	Haderslev Kommune , Forum Vojens, DSB, Banedanmark, Fonde

11. Underføring ved jernbanen og forbindelse mellem Danmarksgade og Hybenvej

Projektet skaber stor værdi for alle i den sydøstlige del af Vojens f.eks.

- en optimal cykelrute for børn og børnefamilier til Bregnbjergskolen
- attraktive muligheder i form af en genvej på cykel med let og direkte adgang til indkøb i byens centrale dagligvarebutikker for ældre uden bil eller for alle, der ønsker at handle mere grønt.

Forbindelse sker ved en underføring med tunnel og tilkobling af cykelsti til eksisterende veje.

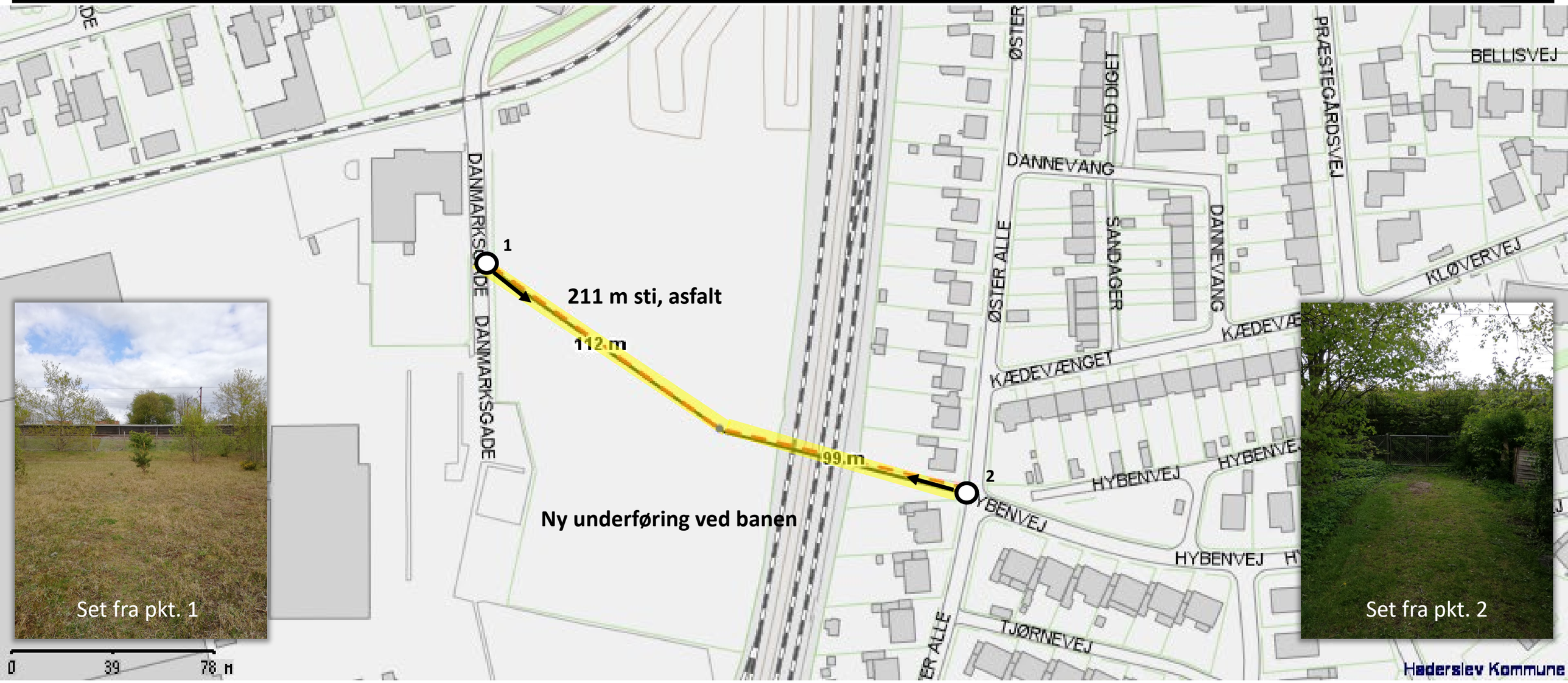

Budgetoverslag	Gennemførelsestid	Ejerforhold/samarbejdspartner	Finansiering
kr. >5.000.000	36. måneder	Haderslev Kommune, Banedanmark og privat lodsejer	Haderslev Kommune & Fondssøgning

12. Forbindelse mellem cykelsti ved Østerled og Ungeuniverset ved Jernhytvej

Projektet skaber værdi ved at skabe en trafiksikker cykelsti for børn fra den sydøstlige del af byen til Ungeuniverset i Vojens, folkeskole 7.-9. kl. I dag skal skolebørnene krydse to meget trafikerede veje igennem byen.

Projektet er beskrevet og budgetteret i udviklingsplan af Vojens Sogn Menighedsråd og kan med fordel realiseres i sammenhæng med vedligeholdelse/anlæg af P-pladser i området.

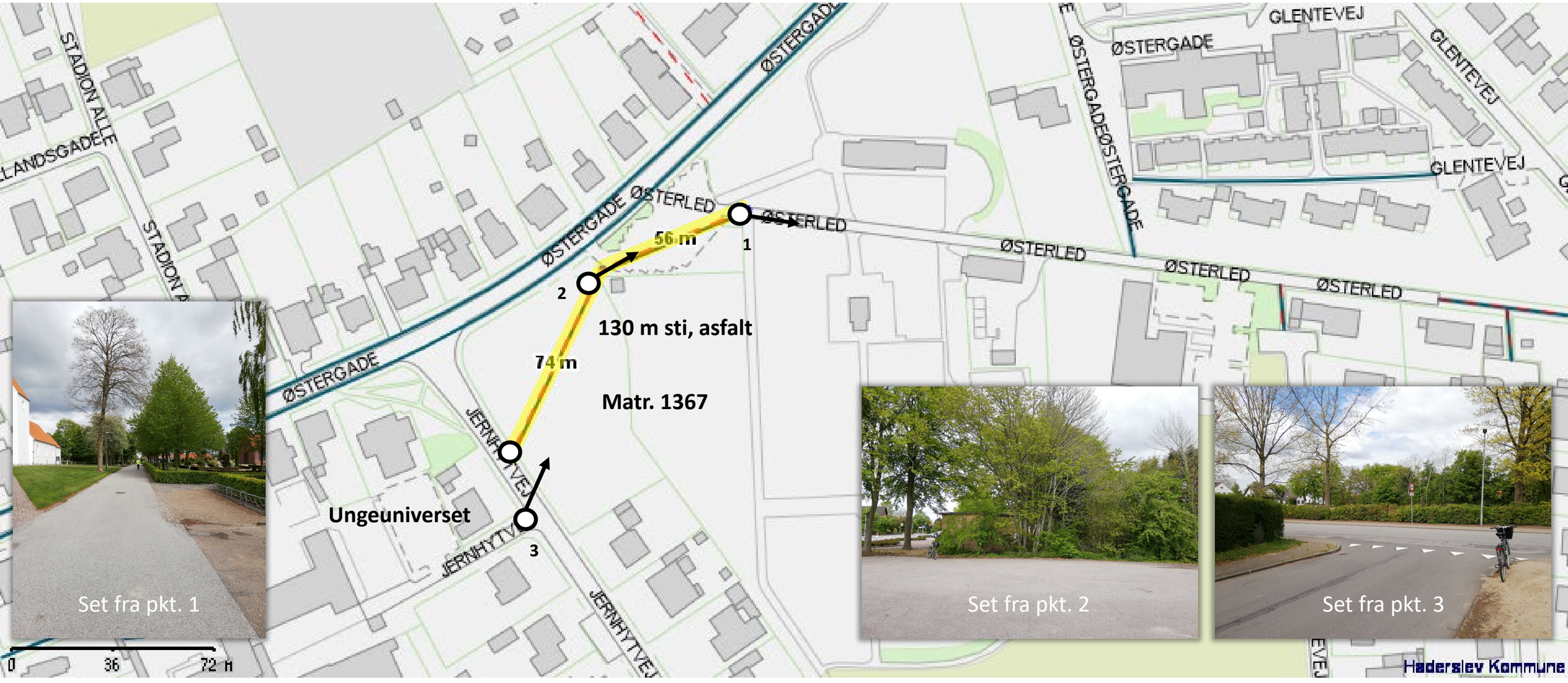

Budgetoverslag	Gennemførelsestid	Ejerforhold/samarbejdspartner	Finansiering
kr. 1.000.000	6-12. måneder	Vojens Sogns Menighedsråd, Haderslev Kommune, Forum Vojens	Haderslev Kommune, Haderslev Domprovsti og Forum Vojens

13. Forbindelse mellem cykelsti ved Østergade, Mågevej og Kragedalsvej

Et projekt, der giver sammenhæng mellem Østergade og Fuglesøkvarteret ved at forbinde to eksisterende stier. Stiprojektet afkorter cykelafstand mellem et stort boligområde og stisystem mod Hammelev og Haderslev.

Der etableres 870 meter cykelsti fra Østergade langs skel til eksisterende boligområde J.H. Schmidtsvej til Mågevej og videre til Kragedalsvej.

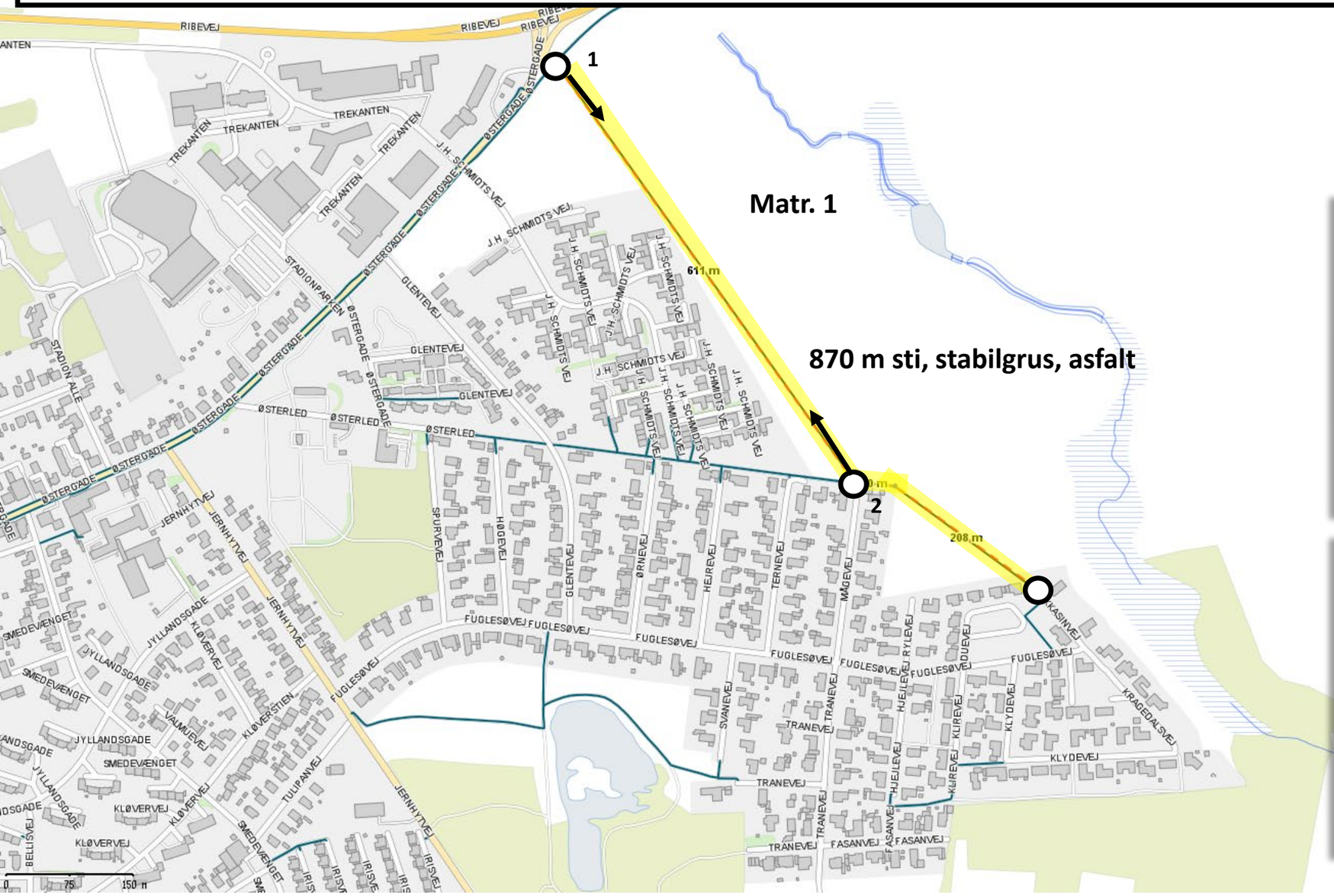

Budgetoverslag	Gennemførelsestid	Ejerforhold/samarbejdspartner	Finansiering
kr. 1.500.000	6-12. måneder	Privat lodsejer/Haderslev Kommune og Forum Vojens	Haderslev Kommune, Forum Vojens